

Szerkesztőségi iroda:

Főiac, Csulak-féle ház,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó hivatal:

Polák Már könyvnyomdája,
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Házilpar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
ként kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.

Fél évre . . . 3 frt — kr.

Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit-sorért, vagy
annak helyéért 6 kr.

Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyitlér sora 15 kr.

A legújabb válasz.

(—) A keleti kérdés napi rendjén annyira feltorlódozó események legújabb fázisát Gorcsakoff válasza képezi Salisbury ismeretes körjegyzékére.

A válasz — bár azzal igen rövid kivonatban ismerkedhettünk meg — sajátságos világot vet az orosz diplomatiára. Az orosz birodalmi terjeszkedés felé hangzott „veto”-k megállították kissé az északi medvét s a ki eddig a „sic volo, sic jubeo” elvénél fogva nem ismert maga előtt hatalmat, nem látott gátat, a melyet szét ne rombolhatott volna: az az északi óriás kissé meghökkent Salisbury erőteljes jegyzékére s a helyett, hogy „követelne” szokása szerint, belátja, hogy a keleti kérdést „magas hangból” kezdte s jónak látja, a mennyire csak lehet, simán, csendes hangon beszélni bele az angol parlament keleti vitáiba.

Salisbury éles bonckés alá vette a sanstefanoi békekötés pontjait s minden szavával egy arcultást mért az álnok orosz diplomácia féket vesztett játékára. A békekötés ellen tiltakozott a világ a nemzetközi jog, az európai szabadság és az államsouverenitás nevében. Es ezen békekötést Gorcsakoffnak mégis védelmeznie kell.

Gonosz játék, haládatlan mesterség!

Az angol kormány tisztában volt már régén céljai felől. Igen jól tudta, hogy Gorcsakoff jegyzéke már nem képes az elfoglalt angol politikai állásponton semmit változtatni.

Azon hatalom ellen, mely a legszívósabb makacssággal ragaszkodott Európát felforgató terveire, mely minden, a háború előtt adott szavát legálnokebb módon megszegte: az olyan állam ellen nem lehet többé tolla, csak karddal polemizálni.

Gorcsakoff nagy bölcsen tagadja, hogy Bulgária orosz ellenőrzés alá kerülhetne valaha. Meghazudolja tehát a valódi tényállásokat. —

TARCA.

Tengeri fürdőn.

— Harring J. elbeszélése. —

Több napig tartó erős északi zivatar dühöngött a tengeren; a habokat roppant erővel hánthya ki a partra s óriás oszlopokat emelt a tenger háttára. Oly zivatar volt ez, mely inkább emlékeztetett novemberre, mint júniusra.

Még mutatkoztak az ifju, lombdus erdők viruló fáit, még pompáztak a zsenge fű a réteken akkor, midőn az évnék eme legszebb hónapja most felleges, borús idővel beállt. Jóllehet a zivatar ereje csillapult, azonban a felzajlott tenger még folyvást nem tudott megpihenni.

A fővárosi lakók, kik ezen fürdőre éppen most érkezének meg, kissé későcskén, a fürdőidény végén, azt állíták, hogy különösen éjjel, mikor csendes minden, mikor egyetlen ember hangja sem zavarta meg az éjszakát: igen rettenetes lenne a felzaklattott tenger süvítő orkánját végig hallgatni. Hisz az ember egész éjjel nem tudná szemeit lehunyni s ha sokáig tartana az elementum háborgása, legokosabban tenné ha ismét felkerekednék s visszaköltöznének a biztosabb város falai közé.

És csakugyan az északi szél csunyánul viselte magát; a könnyű deszkából összetakolt nyári bódékat feldöntötte, mint a pajkos gyermek kártyavárát; a szépen lengő lobogókat össze-vissza szagatá ugyanannyira, hogy az ember azt hitte, hogy egy karó a másik mellett nem fog maradni. Sokkal erősebb ellenállást tanúsítottak azon nyári mulató helyek, a melyeket a szomszéd nagy város gazdag kereskedői építtettek ide a fürdőre kényelmük végett. Fedelük egy kissé megrongáltott ugyan, mindazáltal lényegesebb romlást nem szenvedtek.

Vagy talán nem tény az, hogy hosszas időn át tartó katonai okkupáció segítségével orosz szervezés mellett külön fejedelemséggé alakították? Bessarabiát elrabolja a románoktól s ezen arcátlan rabló politikáját nem is szégyelli nyíltan bevallani.

Ebből foly aztán ama legújabb intézkedése is, hogy ha Románia a bessarabiai kérdésben még szót mer emelni, azonnal lefegyverzi és felfüggeszti alkotmányát.

Lehet-e ennél ékeesebben szóló bizonyítványa az orosz diplomácia szemérmelenségének?

A válasz telve van a tényeket mindenütt meghazudoló tagadásokkal. Ilyen természetű minden pontja annak, a miket a Thessaliára és Epirusra vonatkozó stipulációkról szólnak ereszt Alig érdemesek arra, hogy e helyen hosszasan foglalkozzunk velök.

Mindezek csak azt bizonyítják, hogy Gorcsakoff válasza bár az engedékenység és sima raffineria hangján van tartva, mindazáltal nem elégséges arra, hogy Anglia magatartását megváltoztassa, nem elégségséges arra, hogy higgyünk neki.

Ezzel a nyugodt öntudattal várjuk a napirend tovább folytatását.

* A honvédelmi miniszter, egyetértőleg a közlekedési miniszterrel, egy rendeletet intézett az összes hazai vasutigazgatóságokhoz, melynek értelmében a m. kir. honvédség kötelékébe tartozó vasuti tisztviselők és alkalmazottak — kivétel nélkül — háború esetén csakis a mozgósítás befejezéseig maradhatnak meg polgári alkalmazásukban, azután kötelesek tényleges szolgálatukra bevonulni. Az egyáltalában felmentendő és a közös hadsereghez tartozó védőkötelezetteket illetőleg, legközelebb szintén fog rendelet kiadni.

* A magyar quotateputáció összes tagjai felmentek Bécsbe. A belügyi tárca budgetjének előadója, Szontagh Pál (somogyi) szintén tagja lévén a quotateputációnak, a belügyminiszeri költségvetés tárgyalását husvét utánra volt kénytelen a ház elhalasztani. A kormányhoz közel álló körökben azt remélik, hogy a quotateputáció rövid

vedtek, erős, solid alapon állottak éppen úgy, mint gazdák.

Hanem annál nagyobb erővel támadta meg a szél azokat a szép kerteket, melyek a villákat környezték. Irgalom nélkül letérdelte a magas száru teljes rózsákat és lilomokat s a gondosan kuszalt folyókák indáit, melyek a nyári verandák oszlopait ölelék: szerte-szét terítte le a földre. S a mint a szél pusztításait bevégezte, teljesen megelégedett munkájával s szép csendesen visszahúzódott saját kristálypalotájába, — oda az északi sarkok mögé.

A nap lett végezetre az ur s oly nyájában és oly szeliden mosolygott alá a megviselt tárgyakra, mintha pillantásaival minden kárt meg akarna téríteni.

A nagy logir-ház előtt, a mely nyílt csarnokkával a tengerre nézett, egy uri társaság gyűlt össze. A társaság figyelte a nap lementet s kilátásba helyezett holnapra szép, derült napot. — A gyönyörű esti tünneményen nagyon elmerült mindenik s mikor végre lesüllyedt a tenger vizébe a nap, a gyorsan előlő esti kód miatt észre sem vették, hogy egy lovac ért hozzájuk, ki szolgájától kísérve, a közeli falutól jöhetett; még könnyed köszöntését sem viszonzták. A lovac megveregette szép idomú pompás paripájának ívalakra hajtott nyakát s egy könnyű szökéssel a földön termett. Ugyanezen időben egy hang ütött meg füleket, mely dacára annak, hogy nagyon régg hallhatta azt a hangot, mégis egyszerre emlékeket keltett benne lefolyt vidám boldog órákról.

— Jó estét, Dávid! — szóla a hang.

A megszólító férfi magas termetű, szép barna szakállú ember vala; mosolyogva tekintett a lovacra, ki egy fejfel kisebb levén, mint ő, kissé ágaskodva nézett meglehetősen kíváncsian annak szeméi közé. Vizsgálódása azonban rövid ideig tartott s a következő pillanatban kitörő örömkíáltást hallatott, miközben kezét hevesen megrázva, így kiáltott fel:

idő alatt sikeresen meg fogja oldani feladatát, s még husvét előtt meg fog egyezni úgy a restitució, mint a 80 millió bankadósság kérdésében az osztrákokkal, kiknél jelenleg szintén élenként nyilvánul a kiegyezés mielőbbi létrehozatala iránti hajlandóság.

* A quotateputációk. Az osztrák quota bizottság tegnapi ülésének tárgyat az képezte hogy mikép kelljen megkezdni a magyar küldöttséggel a 80 millió adósság ügyének tárgyalását. Hosszas vita folyt a fölött is, hogy az osztrák deputáció nunciumot küldjön-e a magyar küldöttséghez, vagy pedig hívja össze együttes szóbeli tárgyalásra. Abban történt megállapodás, hogy nuncium készítenék, melyben az osztrák álláspontot a 80 millió adósság kérdésében még egyszer ki kell fejteni, egyszersmind kifejezés adatik osztrák részről azon készségnek, hogy a magyarokkal tárgyalásba bocsátkozzanak e kérdés fölött. A nuncium szerkesztésével Herbst bizatott meg, ki azt már holnap elő is fogja terjeszteni, s az azonnal közöltetik a magyar küldöttséggel. — A magyar deputáció, melynek tagjai — báró Sennyey és Jakicson kívül — együtt vannak Bécsben, ma szintén a 80 millió bankadósság iránti modus procedendi fölött tanácskoztak. Széll miniszter előterjeszté az osztrák kormányral az ügyre vonatkozólag folytatott összes levelezést.

* Az egyesülési akaró ellenzéki elemek megbízottai már elkészítették programjukat. Maga a desperatus ter előkészülete is már úgy látszik belebukik a javadás posványába. Még eddig nagyon is az elvont eszmék régiójában mozog a program minden gyakorlati proposíciók nélkül. „A magyar állam megszilárdítása” oly frazisz, melyen kényelmesen lehet lovagolni anélkül, hogy ujat, vagy a réginit jobbat teremthetnénk. Ezt a célt minden párt elakarja érni, csak az a kérdés hogyan? Erre nézve nem ad nekünk felvilágosítást az ellenzéki árnyalatok egyesülési programja. Mert hogy csupán kormánybuktató célok volna: azt feltételezni nem engedi az ellenzék vezérfinak hazafiságába vetett hitünk következtetni. Az új program lényegesebb pontjai a következők:

A magyar állameszme megszilárdítása és alkotmányos kifejtése s a polgárok közszabadságának megővése. — Magyarország érdekeinek megfelelő hatályos külpolitika s Oroszország hatalmi terjeszkedésének a Dunánál és a Balkán félszigeten megakadályozása. A Tisza-féle kiegyezés el-

— Jól látok-e? Gerhard! A világ melyik tájékáról jössz ide olyan hirtelen s olyan örvendéssel, mint a jó idő a hideg zivataros nap után. Hogy megváltoztalt, hogy azonnal fel nem ismeretek. Ugy tetszik, kisebb lettél, vagy talán az az oka, hogy termeted vaskosága magasságod után arányult. Emlékszel-e, hogy termeted miatt téged egyenesen matematikai vonalnak neveztünk, a melynek tudvalegölve sem szélessége, sem hosszúsága nincs.

A másik nevetett.

— Igen, — viszonzá amaz — az idő engem is megváltoztatott; hanem a mi téged illet, Dávid király, te még most is oly csodálatosan a régi vagy. Most is oly vidám, kedélyes gyermek vagy, mint akkor, midőn a te hatalmas tenor hangod s fűrtös fejed, barna szép szemeid számodra a zsidó dalnok nevét megszerezték. Kérde, honnan jöved ide? Nos, nekem itt a szomszédságban egy őslavagváram van, a melyben mint possessor lakom. Egy vén fészék az, kopott magas falakkal és homályos folyosókkal, melynek legnagyobb bece abban áll, hogy szép legelők, szántóföldek és erdők tartoznak hozzá s a melyet én közelebről azért nem írok előtte le, mert magadnak is meg kell látnod minél hamarabb. Most pedig elégsz ki kíváncsiságomat s beszélj, mivel foglalkozol s hogyan történik az, hogy én téged itt, az édes semmittevés karjai közt találalak, a kit én mint a nagy városban sokat zaklattott orvost sirattalak.

— Egyik nem zárja ki a másikat, — válaszolt amaz jókedvűen. — Ha én a városban zaklatva vagyok, akkor itt sem lehetek nyugodt, mivel az itteni fürdővendégek névsorát nagyrésztben az ottani lakosok állják ki. Nyáron ennél fogva sokkal többet kell közlálom, mint a hogy magam is ohajtánám. Es ezen a nyáron előreláthatólag nagyobb mértékben kell tennem, mint különben. Nekem van itt egy kis patienssem, a ki nekem éjjel is anynyi fáradságot ad, hogy álmatlanul kell átvirasztat-

vetése. A quota az adóképeség szerint szabályoztassék. A bankkérdeés az ország hitelszükségleteit kielégítő módon oldassék meg. A 80 millió bankadósság végleg elintéztetnek mondatik ki. — Bányák és államjavak eladassanak. — A törvény előtt teljes vallásszabadság és jogegyenlőség. — A polgárök gyűlékezési és egyesülési szabadsága törvényben biztosítassék. — Közigazgatási bíráskodás, a miniszteriumoktól elkülönítve. — Az igazságügyi téren polgári magánjog kodifikációja új csödtörvény, mezeti rendörési törvény, semmitörvény megszüntetése, királyi táblák decentralizációja. — Közkutatás nemzeti alapon, szakoktatás a felsőbb népiskolákban, közleptanodai törvény, az összes tanügynek a közoktatási miniszterium alá koncentrációja. — Vasutak csoportosítása, jó tarifa-politika, a folyók szabályozása. — A förendház reformja.

A keleti kérdés.

Épen midőn Bécsből azt távirják, hogy mindinkább biznak ismét a kongresszus sikerében, és egy, mint látszik Németországtól eredett közvetítő javaslat elfogadásában, úgy a londoni, mint a szt. pétervári kabinet részéről épen akkor hozza meg a táviró Londonból az angol parlament legújabb keleti vitájának részleteit. Beaconsfield, Northcote hatalmas beszédei, Salisbury leplezetlen gorboságai merő ellentétben állanak a bécsi félénk hírekkel és folytonos habozgatással. Az angol kormányfőnek valódi magas szempontból tárgyalják a kérdést, Anglia nagyhatalmi állásának megőrzése és Európa szabadsága a kitűzött nagy közös cél, melyet Oroszország ellenében megvédeni elvannak tökéltve.

Az angol kormány nyilatkozatai még nem jelentik ugyan a háború teljes kényszerűségét, de igenis nagy valószínűvé teszik azt. Midőn a dolgok érdemére nézve egyenesen a kötelességteljesítés elmulasztásával vádolják az orosz kormányt, azonfőképpen pedig a bessarábiai ügyben Górcsakoff hg. egyenesen hazugnak bélyegeztetik, — akkor a barátságos kiegyezkedés többé vajmi nehéz. Beaconsfield azonban egy berlini sürgöny szerint nem is számít többé erre, hanem épen az akciót sürgeti, s a legközelebbi napokban 20 millió font sterling — 20 millió ezüst forint — rendkívüli hitelt fog kérni a parlamenttől. E javaslat benyújtása egyértelmű lesz a hadüzenettel.

A jelen pillanatban azonban még mindig Oroszország elhatározásától függ a béke vagy háború. Németország, mint említettük, folytatja a „becsületes alkusz” szerepét, és újabb közvetítő javaslatokkal lépett föl; de ha Bécsben, hol annyira szerelmesek a kongresszusba, már azt jelentik, hogy Oroszország engedett és most Angliától várnak előzenyegséget, ebben csak köve hihi-tünk. Tegnapig, mint Beaconsfield beszéde bizonyítja, ez az orosz engedékenységre nem történt meg, legalább Londonban sem tudtak róla.

Az angol felsőház tegnap egyhangulag megszavazta a hálaálíratot a királynőhöz a mozgósításért; az alsóház, ha nem is egyhangulag, nagy többséggel szintén meg fogja szavazni, s ezzel az angol kormány megkapta a fölhatalmazást a háborúra. Reméljük, akkor Bécsben is véget ér a habozás és diadalra jut a férfias önérték politikája,

nom ágya mellett az éjszakákat. Nos tehát ez a kis beteg hozott ma is engem ide s miután messze nincs, azt hiszem, el fogsz kísérni; legalább ismeretséget köthetsz vele s a mellett egy régit felújithatsz.

— Régi ismeretségs? Kiváncsivá tész. Ki az?

— Szót se többet! — válaszolt a másik.

Bővebb felvilágosítást ez uttal nem adok. Jöj velem és saját szemeiddel látni fogod s megismered.

— Ha már annyira tudsz bizni magadban, hogy engem bemutatthatsz ott, — mondá a nagyobbik férfi — ám legyen. De gondold meg, nekem eleitől fogva éles szemem vannak. Nem fogod őt féltetni? A kis papienssal való dolog nekem nem tetszik; nincs ott egy csinos nővér, vagy egy fiatal anya a játékban, a ki rád sokkal többet gondol, mint a kis beteg?

— Az égre! ez aztán az éleslátó ember! — viszonáz nevére a másik. — Mindakettő megvan: úgy az anya, mint a nővér. Hanem már most nem fecsegek többet. Jöj velem, nyisd fel szemeidet s akkor látni fogsz.

Az urak tehát utnak indultak s miután a nagyobbik meghagyta lovászának, hogy a lovakkal kövesse őt. A főút hosszabban menve, bekanyarodtak a villához vezető útra. Lassan mentek a kisdéd, rácszott élősvények között, melyek az utakat a gondosan ápolott előkertektől elválasztották. Mindenik kertben iparkodó munkások láttak, kik a vihar rombolásai helyrehozásával foglalkoztak. A lombos csoportok közül világos nyári ruhák tűntek elő s a nyílt csarnokokban csevegett ültek a pavilonok lakói terített thea asztalok mellett.

A doktor jobbra balra köszöntgetett és pedig olyformán, a mi kísérőjének következtetni engedé, hogy jól ismert és kedves emberek azon házaknak. Kísérője még azt is felfedezni hitte, hogy a nők tekintetei minden érdeklődés nélkül követték társát.

(Folytatása következik.)

mely a monarchia létföltételei fölött nem alku-dozik. —

Szentpétervárról távirják, hogy Sándor cár ellene van a háború folytatásának és általánosításának, de az udvarnál ismét erősen küzd a két ellentétes befolyás: a békepárt és a háborúspárt. — Ezt a komédiát már ismerjük tavalyról, s most is mindennap látjuk jeleit. Legújabbán pl. jelentik, hogy az orosz sereg mindinkább tömegesen megszállja Romániát és állást foglal Magyarországhatárai ellenében; a török kormány pedig felszólított, hogy április 18-ig ürítse ki Bulgáriának mindazon részeit, melyeket eddig még török csapatok megszállva tartanak.

Konstantinápolyból távirják: Layard angol követ fenyegetőzik, hogy ha az oroszok Bujukderébe bocsátatnak, az angol hajók összelövik a bosporusi erődöket. Egy másik tudósítás szerint Achmed basa csak Layard befolyásának köszönheti megmaradását a kabinetben miniszterelnöki minőségben. A szultán Achmed Vefiket formaszert vissza helyezte hivatalába A „Daily Tel.” jelenti: miszerint az oroszok eget földet megmozgatnak, hogy a törököket rávegyék a Bosporus partjai átengedésére. — Épen úgy szinte kétségbeesetten faggatják a szultánt, engedne nekik át néhány páncélhajót valamely ürrög alatt és a sz. stefánói egyezmény némely pontjai elengedéseért. Orosz tengerészek már a helyszínen vannak, hogy ezen hajókat megszállják. Konstantinápoly most török csapatok által körül van véve. A csapatok erősen el vannak sáncolva és azon magaslatokat foglalják el, melyek a Bosporus fölött uralgatnak.

Górcsakoff herceg válasza Salisbury jegyzékére.

London, ápr. 10. Górcsakoff válaszijegyzéke Salisbury körjegyzékére tagadja, hogy a sz. stefánói szerződés egy nagy szláv államot teremtet Oroszország ellenőrzése alatt. Bulgáriát illető megállapodások csak kifejtései a konstantinápolyi értekezlet által megállapított elvek.

Bulgária ép oly kevéssé leend az orosz ellenőrzés alatt, mint Románia. Oroszország a bolgár megszállás maximumát két évben állapítja meg, mert ha a megszállási idő bizonytalan lenne, azon gyanu támadt volna, hogy Oroszország annektálni akarja Bulgáriát. — Oroszország teljesen kész a megszállási határidőt megrövidíteni. Bulgária határai csak általános kifejezésekben vannak megjelölve, maga a konstantinápolyi értekezlet megjelölte a Fekete és az Aegaei-tenger kikötőit, melyek csak a kereskedelem kifejtésére rendelvek, a melyből Anglia s a közleptengeri hatalmak vonják a legtöbb hasznat. A bolgár kormányzó megválasztásához a portának és Európának helybenhagyása szükséges. Oroszország messze távol áll attól, hogy Bulgáriát Oroszország politikai rendszerébe való belépésre bírja; a létező intézményeken jóformán semmit sem változtatott, csak a hiányos életbelepítésé felett órkodik.

Górcsakoff herceg csodálkozását fejezi ki az Epirus és Thessaliára vonatkozó stipulációk elleni kifogások felett. Ha Oroszország ezen tartományokra nézve semmit sem kötött volna ki, azzal vádolták volna Oroszországot, hogy a görögöket feloldozza a szlávoknak. Ha oly autonómia kívánt volna számukra, a milyent Bolgárország kap, akkor Oroszországot azzal vádolták volna, hogy szétrombolja Törökországot.

Tulzolt állítás az, hogy Bessarábia visszadása, Bolgárország kiterjesztése a Fekete tengerig és Batum megszerzése, Oroszország akaratát a Fekete-tenger egész szomszédságában tulnyomóvá tenné.

Meglehet Anglia jobb szeretné, ha az örményországi szerzemények, melyeknek védelmi értékük van, török kezében volnának, de ugyanezen ok miatt Oroszország saját biztonsága kedvéért birni akarja azokat.

Fővárosi levél.

Budapest, 1878. április 9.

A nagyhéten tehát Budapestnek olasz operája is lesz. Ez, noha nem legújabb, de mindenesetre legtöbb beszédre alkalmat adó ujdonsága a fővárosnak.

Mikor még csak emlegetni kezdték, hogy az olasz stagione lerándul Bécsből pár előadásra a magyar fővárosba, ennek a közönség rettenetesen megörült, de mikor a rettenetesen felemelt helyárak jöttek szóba, lön nagy zugás és bugás, hogy ez mégis irtóztató! s mikor végre a népszínház igazgatója az impressáriával megkötötte a szerződést: szép lassan a nagy árfelemelésbe is belenyugodtak, úgy gondolkozva: „Az igaz, hogy egy páholtyért havtalan forintot, az ötven krajcáros erkélyszékért öt forintot, a harminc krajcáros karzati jegyért két forintot adni — egy kissé sok, de hát nem is minden nap hallhatunk „egy svéd csalógányt, milyen Nilsson Krisztina, kit ma a világ első „Opheliá”-jának tartanak, sem olyan pártalan bariton, milyennel Faure rendelkezik.”

Előadásra van kitűzve „Faust” és „Hamlet” s az érdeklődés fokozatos emelkedéséről tanuskodik a jegyek kelendősege.

Hogy a stagione valóban olasz, azt csak az

előadási nyelv mutatja, olasz lévén a zene nyelve, mint a diplomatia a francia, mert ha a tagok során végig tekintünk, látjuk, hogy a társaság csil-laga svéd s körülte csokorba fűzve francia, belga, spanyol, lengyel, sőt amerikai is, úgy hogy az olaszok határozott kisebbségben vannak és sokkal helyesebben lehetne „internationalis stagione”-nak nevezni, ha már okvetlen stagione akar lenni.

A ritka és szokatlan mindig meg szoktatenni a hatást s kétségtelen, hogy a ház úgy tömlepsz mint volt volt latti Adelenia szereplése alkalmával, midőn az álló helyek publikuma úgy össze volt zsufolva, mintha egyetlen testből nyulna ki a sok fej s kez, lábat mozdítani lehetetlenség lévén, a fejek összekocogtatása helyettesíthetné a tapsot. De azért „megtörve bár, de fogyna nem” szilárdan tartottak s az inquisitionális helyzet dacára mindenki meg volt, illetőleg meg lesz győződve, hogy jól mulatott. Ilyen a művészet iránti lelkesülés!

A nemzeti színház operai előadásai iránt is tetemesen emelkedett az érdeklődés, mióta Emm Berta asszony szerepel vendégül. „Gretchen”-vel egészen elragadta a tekintélyes auditoriumot, mely nem is fukarkodott tapsokban. „Julia”-ja és „Garmen”-je, mely szerepekben a magyar főváros még nem látta, nagy siker reményével bíztat.

A népszínházban esténként többnyire a „kornevillai harangok” konganak elragadóan s a kis Szigligetné napról napra kedvesebb a közönség előtt. Hanem a „magyar népdalok pacisztájá”-hoz hasonlóan még aligha hallatta dalait e székeli művész s hírneve ma már akkora, hogy Páris egyik legkedvencebb énekesnőjét „francia Söldene”-nek nevezik honfiai.

Husvét estjén a nemzeti színházban a „Szigligeti emlékek” javára rendeznek „akademiát”, melynek programja igen választékos és sok élvezetet ígér. Erkel „Báthori Erzsébet”-ének nyitánya képezi az első tételt, majd Nagy Imre szavalja Arany „Tengerihántás” című költeményét s ami nem csekély mértékben fogja emelni az est művészi becsét; Odry Lehel magyar népdalokat fog énekelni. A műsor többi számai jeles művekből szemelt matványok.

De már egy végből elég volt ennyi a színházról, hiszen a „Nemere” kegyes olvasói is meg-unhatták a zárt helyiségek fűlledt levegőjét, a mit a másik Nemere fogva szívóltése miatt oly hosszasan voltak kénytelenek tűrni s vágnak ki a napsugaras szabadba, mint a kalitba zárt kis madár, mely oly szíveshatalag kérézkedik ki fogsgágból.

Az épületeken és aszfalton megtörő meleg napsugár nagy változást hozott létre. A bundák és prémekek eltűntek sötét szekrényekbe, hol melyok lakmároznak rajtuk és belőlük, s helyüket könnyebb kabátok, paletok k foglalják el, oda tűzve mindenikre mintegy jelenül az ibolya csokor. De nem csak a külső burok változott, más változás is történt. A sétálók társalgása zajosabb, több benne az „ésprit”; a fiakeres kevésbé paraszt, a hordár szolgálatkészebb, a házi asszony kevesebbet pöröl, a házmeister udvariasabb, még azt is megteszi, hogy köszön az embernek; a mosóné gyakrabban hozza el a számlát, de rosszabbul mos; a sárga violák az ablakban gyönyörűen virágoznak, de az oda szoktatott verebék félénkebbek, kevésbé kapnak az elhintett kenyérmorzsa; a sétányok növényzete zöld színt ölt; végre az étvágy veszedelmesebben fokozdik. Mind annak a jele, hogy elmúlt a tél.

Tehát szép tavaszi napokat! Adieu!

— Gy. —

Háromszékmegye közigazg. bizottsága apr. 2-án tartott gyűléséből.

Vajna Sándor kir. tanfelügyelő jelentése.

(Vége.)

2. Van szerencsém azt is, jelenteni, miszerint az előtáki polgári község az iskolaügy jobb karba hozatala céljából saját keblében községi iskola felállítását határozata el s ennek kivitele céljából március hó 30-án tartott képviseli gyűlésében a községi iskolaszék tagjait gr. Nemes János, Goldstein Ábrahám, Goldstein József, Kásás Nika János, Majláth György, id. Toma György, id. Otóbrán Károly, Kásás Átyim, Káskú György, Axinta György és Szakács János személyekben megválasztotta s a megválasztott iskolaszék szerkesztését eszközölvén, annak működése tényleges megkezdését lehetővé tette. Az iskolaszéki elnökséget ottani nagybirtokos gr. Nemes János ö méltósága volt szíves az iskolaszék osztatlan bízálmának nyilváníttása folytán el vállalni, az alelnökség viselőivel Goldstein József biztatván meg.

3) Közelebbi előterjesztésem óta mostanáig a következő tanügyi adományokról van alkalom örömmel említést adni.

a) A Kézdí Váshelytől székelt „Erzsébet” leányárház jelenlévő költségeinek részbeni fedezésére vallás- és közoktatási miniszter ur ö nagyméltósága által 1000 frt. államségely utalványoztatott.

b) Kelemen Lajos országgyűlédy ur a baróthi gazdasági szakosztállyal kapcsolatos felső népiskola irányában már több ízben, de közelebb-ről az által is kitűntette hazaifas meleg érdeklőségét, hogy nevezett tanintézet részére egy igen értékes „Magyarország 1000 éves alkotmányos fennállásának örömnépe” című műlapot ajándé-

kozta, s egyszersmind azt a hosszafalusi műet-
sző felső népiskolánál készített igen csinos diófa
kerettel láttatta el úgy, hogy korábbi számos ado-
mány mellett csak ezen egy rendbeli adomány
is 15-20 forint értékét képviseli. Minél fogva ne-
vezett ügyvéd urnak áldozatkészségét vallás- és
közoktatási miniszter urnak is magas tudására
juttatni kedves kötelességemnek tartottam.

c) Az erdélyi gazdasági egyesület által kiadott
„Erdélyi Gazda” című szaklapból az 1877. év vé-
gével több példány feleslegben maradvány in-
kább igazgató választásának megfelelő szellemi ér-
tekesítés céljából elhatározta azokat hazareszünk
érdeklődő tanítói közt kiosztani. Mely célból a
háromszékmezei tankerületben arra érdemesnek
ítélő szegény sorsu néptanító között felekezeti
különbség nélkül eszközölendő kiosztás esetleg egy-
egy példánnyal a létező népiskolai könyvtárak
gyarapítása végett 8 példányt sziveskedett a me-
gyei tanfelügyelőséghez átküldeni.

4) Részint tudomásvétel, részint további in-
tézkesdés végett a következő tartalmú közoktatás-
ügyi miniszteri magas rendeleteket van szerencsém
előterjeszteni:

a) 2441. szám. Az országos tanítói nyugdíj és
gyámügyi járulékok pontos kezelhetése tekintetéből
a megyei közigazgatási bizottság útján a köz-
ségeknek szigorúan megfogandó, hogy a tanítók
létszámába időnként előforduló bármennyű válto-
zásokat az azokat előidéző körülmények megne-
vezése mellett, az illető tanfelügyelőnek azonnal
felelősség terhe alatt bejelentés, és hogy a köz-
ségi pénztárból fizetett, vagy segélyezett tanítókra
kivetett nyugdíj intézeti díjakat, minden év január
havában vonják le és saját nyugdíj intézeti tarto-
zással együtt az illetékes adóhivatalhoz azon-
nal szállítsák be, minthogy ellenkező esetben 6%
től kezdődő kamatot tartoznak fizetni.

Végül az évi díjak előlőleg az 1875. évi
32385. sz. a. kelt rendelettel kiadott „Utastás”
III. szakaszának 2-ik pontja alatt foglaltaktól jö-
vőben nem félévi előlegek részletekben, hanem
mindenkor egyszerre fizetendők és pedig a fizetési
meghagyás vételétől számítandó 30 nap alatt.

b) 3257. 1877. szám.
Addig is míg az országos tanítói nyugdíj és
gyámügyi javára befizetett járulékok igazolása cél-
jából a fizetőköteles tanterők részére külön befizet-
ési jegyzékek adathatának ki, azoktól a közsé-
gek által hiteles alakban kiállítandó befizetési bi-
zonyítványok elfogadandók.

Továbbá oly esetekben, midőn a tanító fize-
tését a községi pénztárból élvezi, vagy ha a ta-
nító a reája kivetett járulékokat a 2541. sz. alatti
közrendeletben megjelölt záros határidő alatt az
1875. évi 32. t. cz. 30. §-a értelmében a községi
pénztárra befizette, de ez utóbbit által az illető
adóhivatalba nem szállított be, a késedelmi ka-
matok a községi pénztáron veendőek fel.

c) 1798. szám.
A középtanodai és tanítóképzési rajztaná-
ságra, illetőleg a polgári iskolai, felső nép- és
elemi iskolai rajztanításra készült jelöltek képe-
sítő vizsgáinak egyöntetűsége céljából az országos
minta rajztanodánál egy vizsgálati bizottság szer-
veztetett s annak eljárására nézve vizsgálati rend
líkaptatott meg. A képesítő vizsgát letenni szám-
léközők a vizsgálati rend értelmében egyenesen
az országos mintarajztanoda igazgatójához kötele-
sek folyamodványukat benyújtani. A kik már
mint rajztanítók, vagy rajztanítók véglegesen van-
nak kinevezve, azok ezen új rendszerint vizsgálat
tól föl vannak mentve.

d) 29968. 1877. szám.
Az olyan unitárius hitközségekben, hol a nép-
tanítót tisztelt állandó gyakorlat szerint a lelkes
eljesíti az országos tanítói nyugdíjalaphoz járulást
árgyázó kötelezettség módosulást szenvedett a
tényben, valamint maga a hitközség, úgy az il-
lő paptanító is felmentést nyertek a nyugdíj-
laphoz járulási kötelezettség alól. De ezen men-
tesítés csak addig érvényes míg a tanítóság a lel-
lési hivattal állandó kapcsolatban marad. De
his felül magok az ily paptanítók sem támaszt-
hatnak semmi igényt mint ilyenek országos ta-
nítói nyugdíjintézet irányában.

e) 5776. szám.
Stányik János tanítónak Állótalagon elégett
anképesítő okmánya a szolnai gymnásium igaz-
gatósága által másolatban kiadva, az eredeti
klevél ennek folytán semmisnek nyilvánított.

Ezen havi jelentés első pontja kapcsolatosan
irgaltatván a zabolai községi képviselőnek a
megyei közigazgatási bizottsághoz az íránt be-
nyújtott folyamodásával, hogy a kérdéses tanító-
választásra vonatkozó iratok a tanfelügyelőtől be-
értevény, azok alapján a választás ügyében ér-
melegesen határozat hozassék: a közigazgatási bi-
zottság megállapodásának lényege a következők-
on felmutatható

a) A megejtett tanítóválasztás helybe ha-
yandónak nyilvánították azért, mivel az iskola-
k jóhiszeműleg, vagy is azon fellebbezésben válasz-
t, hogy a de facto működő régi iskolaszék
úndaddig felelősséggel tartozik, valameddig az ujon-
an választott iskolaszék által felváltatik. Így
onban arra is feljogosítottunk kell lennie, hogy
iskola ügyeiben intézkedhessék, azaz: hogy vá-
szthasson is, különben csak kötelessége lenne
egfelelő jogosultság nélkül. A tanítóválasztás te-

hát azon alapon, mert az iskolaszék megbízatási
ideje lejárt, nem lett volna megsemmisíthető.

b) A zabolai községi előjáróság ellen azon
oknál fogva, mert a megyei tanfelügyelőnek az
iskolaszék megnyitása tárgyában kiadott rendelet-
től teljesíteni vonakodott, sőt azt az arra nem il-
letékes községi képviselőt gyűlésében diskussió
tárgyává tette, fegyelmi kereset indítandó.

c) Miután a községi képviselőt a 3 év lejár-
tával az iskolaszék nem csak 4 hét, de szinte
2 év lefolyása alatt sem igyekezett megújítani, az
iskolaszék tagjai a tanfelügyelői előterjesztés ér-
telmében a közigazgatási bizottság nevezte ki.

Az a) pont alatt említett határozatot a ta-
nelfelügyelő sörmesnek találván, az ellen a vallás-
és közoktatási miniszter urhoz f e l e b b e z é s t
jelentett, indokul hozvau fel, hogy a községi ké-
pviselőnek, mint olyannak a tanítóválasztásba semmi
beleszólási joga nem lévén, az általa nyújtott ala-
pon a választás helyes, vagy helytelen voltát nem
is lehetne határozat tárgyává tenni, hogy azon
okoskodás, mely szerint valaki megbízatás nélkül
is gyakorolhatna jogokat, sem elvben, sem gy-
akorlatban nem talál alapot.

A havi jelentés 3-ik pontja alatt felsorolt
adományok kellemes tudomásul vétetvén, Kelemen
Lajos ügyvéd urnak és az erdélyi gazdasági egye-
sületnek jegyzőkönyvileg köszönet szavaztatott.

A 4-ik pont alatti részletek hivatalos uton
leendő közzététele elrendeltetett.

A tanfelügyelő által referált darabok közül
említett érdemleket még:

1) Hollaki Atilla közigazgatási bizottsági tag
kiküldetése a zágoni községi iskolai tanítók egy
részének állandósítása ügyében.

2. A rétyi és baróthi volt községi előjárók
ellen elrendelt fegyelmi vizsgálatokról jelentések.

3) A Maksay Lázár volt községi tanító el-
leni fegyelmi vizsgálat beszűntetése.

4) Államsegély kérés a makasai, körösi és a
szörcei községi iskolák számára. stb. stb.

A képviselőházból.

Simonyi Ernő szóba hozza a külügyi dol-
gokat, melyekért a képviselőháznak a magyar
kormány, s mint annak feje a miniszterelnök fele-
lős. Minden annaxi visszautasításával a török-
országi népeknek rofozomok követel, de a terü-
let integritás fenntartandónak véli.

Németh Albert kéri a m. elnököt, vilá-
gosítsa fel a Bécsben legújabb történet dolgok
íránt a házat, mert az minden parlamenti szokás-
sal ellentétes, hogy ily fontos kérdés egyszerű
szavazással döntessék el.

Tiszta m. elnök senkinek sem adott jogot
azon fellebbezésre, hogy nem akar nyilatkozni, de a
nyilatkozás percének megválasztása szólónak áll
jogában.

Ragályi N. felszólalás után Tisza vála-
szolt. Válaszába politikailag fontos azon rész, a
melyet Romániáról mondott.

Az ellenek részéről egymond: hangoztatott
azon sympathia, melylyel nekünk Románia íránt
viseltünk kell. Szólónak friss emlékeztetében
vannak a hangok, melyek ugyanazon oldalról Ro-
mánia ellen emelkedtek, úgy látja, hogy a keleti
események és a folytatott politikának mégis csak
vannak egészséges következményei. Egyfelől mi
belátjuk — s erre nekünk keveset kellett tenni
— hogy Romániával nem szükséges ellenséges
lábban állani; másfelől Romániában is belátják,
hogy nem kell nekik mi ellenünkben egy másik
hatalomnak barátságát keresni, s arra támaszkodni
mert azzal a nagyurral, — hogy így fejezze ki
magát — nem jó egy táliból cserecsényét enni.
(Derűltetés). Ezzel elzoltott mondá már egy ké-
pviselőnek, hogy Európa ezen részén a román és
a magyarfajnak érdeke egy, mert mind egyiknek
egy ellensége van: a szláv. Erti a panszlávot és
minden szlávot. Más szomszédainknál is megszű-
lemlett, talán az események folytán azon tanu-
ság, hogy nem kell és nem szabad mindent ama
nagy hatalomtól várni, melybe évtizedeken át ve-
tették reményeiket, mert egyfelől e hatalom sem
terjesztheti tovább adományait, mint a mennyire
mi is azt megengedjük; másfelől ők velünk barát
ságbán élhetnek, megtartva individualitásukat, míg
ama másik nagy hatalomra támaszkodva könnyen
a rokon nagy néptengerben eltűnhetnek. (Élénk
helyeslés a közepén.)

A kormányknak ma sem lehet más feladata,
mint a monarchia érdekeit békében megvédeni, s
ha ennek lehetősége megszűnik, megvédeni minden
eszközzel. Sokkal jobb az, hogy míg régebben az
államférfiak szeszélye idézett elő háborukat, most
a népek zugolódása dacára is a kormány elkerülni
igyekezik azt, míg csak érdekeink biztosítása ezt
megengedi. (Élénk helyeslés.)

A ház ez után megszavazza a miniszterelnöki
költségvetést.

CSARNOK.

Vázlatok az ókori görög nők történelméről.

(Folytatás.)

A görög előidők különösen Aeschylus, So-
phokles és Euripides drámáiról által dicsértettek,

kik halhatatlan műveikben élénk színezettel festék
a legszebb női erőnyeket. Ezeket tették a nőnem
valódi mintáivá. Utólrhetetlen nagysággal áll ezek
között Klytemnestra jellemében és anyai szeretetben.
A monda szerint az elragadott Helenáért való bosszu-
vágy késztette a görögöket Agamemnon vezérlete
alatt Troja ellen indulni. A haragvó Diana ziva-
tart támaszt a tengeren s a sereg kénytelen Aulis-
ban vesztegelni. Hogy az istennőt kiengesztelje,
Agamemnon elhatározta leányát Iphigeniát felá-
ldozni, hogy ezáltal az istennő akarát teljesítvén,
kedvező szelek szárnyaín indulhassanak Priamus vá-
rosa felé. Azon ürügy alatt tehát, hogy Achilles
akarja eljegyezni, Iphigeniát anyjával Aulisba hívja.
Klytemnestra férje szándékáról értesülvén, előbb
Achilles lábához borul, hogy menyasszonyáért közbe
vesse magát, aztán Agamemnonhoz fordul és előbb
szép szóval, majd fenyegetésekkel igyekezik őt el-
határozásától elvonni. De mind hasztalan. Most
Iphigenia kér, esedezik, de az erős szívű atyát
könyei meg nem indítják. Végre is elhatározza
magát meghalni hazájáért és egy másik nő becsü-
letéért. Hanem az anyai szív megbosszulja magát:
visszatérő férjét meggyilkolja.

Mily szépen rajzolja Sophokles Ismenében az
asszonyi ártatlanság és szelídségnek kellemét. Az
erkölcsi érületnek mily szép vonásai vannak fel-
mutatva „Phädra” ban, kit forró szerelem vonz
mostoha fahoz, de ki a vérrokonság felfedezése után
megszégyenült adja magát a halálnak. Evadne
forró szerelem és buzgósgától lelkesülve rohan a
máglyára. Alcestis örömmel vál meg ifjú életétől
férje életéért.)

Mily odaadás és nyugalommal hal meg Poly-
xena Achilles sirjánál.)

Ily és ezekhez hasonló nőket tüntet fel ne-
künk az ós görög költészet s különösen annak
egyik halhatatlan művelője, Euripides, aki feladatá-
tette a női szív örömeit és fájdalomait tolmácsolni
munkáiban, és szerencsésen is oldotta meg feladatát.
Mennyi érzelem, mennyi fájdalom ömlik el tragoe-
diáin. Neki valóban nemes érzésekkel kellett bir-
nia. És az egyes darabok ezen alakjai nem pusztán
képzettek, vagy a képtelent játékaik voltak, ha-
nem mint mondám, többé-kevésbé a történelem és
a nép életéből voltak merítve. A nép íróit tisztelte,
tanításait követte és a példák után indulva,
cselekedett aként.

Az első nevelési rendszert a görögöknél ta-
láljuk. A nőnemnél ezt az anyák vették át, kiknek
segédkeztet nyújtottak a rabszolganők. Az ifjú le-
ányok oktatása csak a szükséges asszonyi munkákra
szorított volt. u. m. kötés, fonás és szövés. E mel-
lett tanították és szoktatták arra, hogy leendő fér-
jükhöz hűk legyenek, előzőkenyek a szeretetben,
k i t a r t o k a z e n g e d e l m e s s é g b e n —
de sohasem követelők. A férjhez menetel igen ko-
rán, rendszerint a 14-ik évben megtörtént és az ezt
megelőző évben már a háztartásra főügyelmet for-
ditottak a tanításban. A völégényt a szülők vá-
laszták és nem kérdezték a leánytól: akar-e férjhez
menni, vagy nem? — menni kellett. Az eljegyzés
alkalmával kaptak a ház fenntartására megkívánt
minőségű s mennyiségű butor menyasszonyi
ajándékul pedig értékesebb holmit arany, vagy
ezüsből.)

A nők el voltak zárva minden oly ügyek és
foglalkozásoktól, melyek a gazdasági munka-
kört túlhaladták. Ezen szokást részint keletről köl-
csönözték, részint azon alapja volt, hogy a férfiak
nem akarták azt, miként a nők részt vegyenek a po-
litikai élet és küzdelmekben, melyhez csak nekik
lehet joguk és igényük. A nők meg voltak fosztva
a polgári jogok élvezetétől is, gyámjok, vagy fér-
jök akarata nélkül nem volt szabad semmi oly tet-
tet elkövetni, melyet törvénykezési uton kellett
végrehajtatni. Ezek által a nők erkölcsi hittek
fenntartani, mert úgy gondolkodtak, hogy ha a nő házi
foglalkozásaival lesz elfoglalva, kevesebb alkalom
nyújtatik a bűnös élvezetekre.

De csalódtak, mert a nők erkölcsisége ez ál-
tal nem hogy emelkedett volna, de sőt süllyedt.
Mint akkor egyebütt keleten, itt is a fajtalanság
mind nagyobb meg nagyobb mérvben kezdett el-
harapózni. Ezt nagyban elősegítette a gazdag,
buja éghajlat; a cultura és az érzéki vágyak fel-
költsére nagy befolyással bíró görög istenek

1) Alcestis Pelias leánya és Admetus thessa-
liai királynak a neje. Beteges férje tudta, hogy az
oraculum jóslata szerint életét csak úgy tarthatja
meg, ha valaki magát érte önként halálra adja.
Alcestis titkon felajánlja magát az istennek, be-
teget lesz és meghal, de Admetus meggyógyul.
A király azonnal felkereste Herculest, kit vendégba-
rátság fűz hozzá. Hercules megmondta barátjá-
nak, hogy kedves nejét az Orcusból visszahozza és
megtartá szavát. Az alvilág istenét kényszerítette
Alcestist férjének visszaadni. — Euripides ezt egy
drámája tárgyául választá.

2) Polyxena Priamnak és Hekubának leá-
nya, kinek sorsát a homeri kor letűnte utáni epik-
us költők beszélik el. Achilles megszerette őt és
szerelmének lett áldozata. Némelyek szerint Poly-
xena is szerette Achillest és a hős sirjánál önként
öltö meg magát. Közönséges vélemények szerint,
vagy Thraciában, vagy Achilles sirjánál áldoztatott
volna meg a hős haláláért való bosszúból.

• Lásd „Geschichte der Frauen,” Leipzig, 1853. 27-ik és
következő lapok.

tisztelete. Ez az asszonyi phantaziára a legnagyobb befolyást gyakorolta. Ünnepeik zabolatlanságra nézve versenyeztek a keleti népek akkori ünnepeivel, melyek még nevelték a romlottságot. Ezekhez járultak a mysteriumok, a titkos ünnepi tiszteletek, melyektől a nők ép úgy nem voltak elzárva, mint a férfiak.

A művészek hódoltak a természetnek és előlük semmi természetes sem volt szeméremért. — „Naturalia non sunt turpia“.

Es ez mind a szokások alapult, melyet ők ép úgy nem tartottak szeméremértőnek és az ártatlanság megszépítőjének, mint a mily erkölcselenné látszik más, a természetnek nem hódoló nemzetnél.

Görögország minden államai közt Athen tűnt ki leginkább műveltségére nézve. Ez volt a művészet, cultura centruma. A mit létrejött, azt utánozták a többi államok. Athen volt a zaslóvivő, mely a fennehírt szokások és törvények szerint képezte a nőket, nem zárva el őket egyszersmind a nyilvános helyeken való megjelenésektől, a színházba meneteltől, melyet ők az élet nagy iskolájának tekintettek.

De mindezen törvények és szokások nem maradtak sokáig életben. Egy férfi állt elé a Codrus nemzetségéből, ki mint államférfi és bölcsész már korábban köztiszteletet vívott ki magának. — A politikai vizsályok és elemi csapások között az utóbbi időben nagyon sokat tett Athenért. — Első archonná választatván, megkezdte nagyszerű reformjait, hogy a belviszályoknak és erkölcselenségnek elejét vegye. Elhagyva más egyebeket, itt csak a nőnem reformját illető módosításokra szorítkozunk.

Solon legelőbb is törvény által tiltotta a nőknek a nyilvános helyeken megjelenését. A ruhadarabok és házi butorok minőségét és mennyiségét meghatározta, meg az evő és ivó eszközök értékét, melyeket egy nő, ha kisértelt, magával hordhatott. Éjszaka csak szekéren és fáklyákkal jelenhettek meg az utcán. A mely asszony itt valami rendetlenséget követett el, azt pénzbírságra ítélték. — Egy külön törvényt az állított, fel, mely örökösödést ezen törvények épségben tartása felett.

Ezek és hasonló más törvények egyelőre nagyon szigorúnak és keménynek látszottak, mindazonáltal mely erkölcsi alapjuk volt. Előmozdították a közérkölciséget, korlátozták a felesleges kiadásokat, de egyszersmind fentartották a köznyugalmat, mely az attikai nők szabadságérzete és forradalomra hajló szenvedélye által könnyen veszélyessé válhatott volna az államra nézve, különösen később a persa háborúk korában. A polgárok a nyilvános államéletnek szentelték minden idejüket, de innen most ép úgy kizárták a nőket, mint korábban a Solon törvényhozása előtt. Külön nőbírók, felügyelők örködtek a nők visszavonultsága, hűsége s a leányok nevelése és erkölcsé fölött, kik aztán a törvényeknek felelősök voltak. Mennél előkelőbb volt valamilyen nő, annál erkölcsösebb és visszavonultabb életet követett. Állhatatlanságra feledé a színházba való menetelt, sőt nem jelent meg az utcán is, a melyet már nyilvános helynek tekintett; hanem szigoruan ragaszkodva a törvényekhez, honn maradt szobájában, elrejtözve az idegen látogatók szemétől.

Később már nem is léphetett férfi oly házba, hol csupán nők laktak. A férjes nőhöz csak a házi ur jelenlétében lehetett bejutni. Ha valamilyen férfi ez ellen cselekedett, azt jogában állott a nőnek a felügyelő, vagy gyámja jelenlétében elvadásolni. De ily eset ritkán fordult elő, mert Solon gondjai kiterjedtek az erkölcsi élet fentartására mellett a természet követelményeire is. Szigorú törvényeket alkotott a házasságtörés, elcsábítás és összekerítés előidézőjére.

(Folytatás köv.)

LEGUJABB.

Berlin, ápr. 10. Gorcsakoff kijelentette Ghykának, hogy ha az oláh kormány óvást mer emelni a san-stefanoi békekötés ellen a hatalmanknál, a muszka hadvezérelt legott utasítatnék Oláhország megszállására, alkotmányának felfüggesztésére s hadseregeinek lefegyverzésére. Kijelenté azt is, hogy két muszka hadtest már meg is kapta az utasítást Oláhország megszállására.

Bécs, ápr. 10. A „Pol. Corr.“ épen most kap Bukarestből értesítést, hogy tegnapielőtt orosz ezredek, mint a hetedik és tizenegyedik orosz hadtest előcsapatai, Ruscsukból Gyurgyevó felé előnyomulni kezdtek, hogy a Gyurgyevó-bukuresti vonalat megszállják. — A román kormány tagadja Romániának az oroszok által kétségteleül megkezdett okkupációját azon aggodalomból, nehogy a kedélyek nyugtalaníttassanak. Bratiano visszatérése után egy Ghikakabinet van kilátásban.

Bécs, ápr. 10. Konstantinápolyból tegnapi kelettel jelenti a „P. C.“: Layardnak újolag sikerült az oroszok törekvését a portán ellensúlyozni; annak bizonyítékul szolgál

hogy Layard tegnap Reuf és Ozman basákkal a két legbefolyásosabb katonai személyiséggel hosszabb értekezletet tartott. Tekintve az óráknént feszültebb angol-orosz viszonyokat, ez eseménynek nagy fontosságot tulajdonítanak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A husvét másodnapján tartandó táncvigalomra folynak az előkészületek. Minthogy a bál kisorsolással van egybekötve, kérjük azon t. adakozókat, kik e célra tárgyakat ígértek, sziveskedjenek azokat legalább is e hó 17 ig t. Bogdán Andrásné urasszonyhoz beküldeni, hogy a további teendők körül fennakadás ne történjék.

— A sepsi-szentgyörgyi Székely Mikó tanodánál a pénztárnoki állás — lemondás folytán — ürességbe jöven, felhivatnak azok, kik azt elfoglalni ohajtanák, hogy ebbéli szándékukat szóval vagy írásban sziveskedjenek a tanoda valamelyik m. gondnokánál, f. év május 10-ig kijelenteni.

A tanodai előjáráság.

— Meghívás. A „kézdi járási tanító kör“ f. év május 2-án rendes gyűlést fog tartani Kézdi-Vásárhelyt a felső népiskola helyiségében. A gyűlés tárgyai: 1) Elnöki megnyitó. 2) Szavallás Z. Földes József által. 3) Értekezés Erdélyi Károlytól. 4) Tornászati mutatóvány Z. Földes József által a felső népiskola II. osztályos növendékeivel. 5) Tisztujtás. 6) Indítványok. A tagok figyelemmel a pontos megjelenésre, mert a meg nem jelenők a törvény értelmében kiméletlenül meg fognak büntettni. — Kik a közös ebédet részt akarnak venni, a felöl gyűlés előtt 2 nappal tudassák az elnököt. Z. Földes József, elnök. Bató János, jegyző.

— Hosszafalnból értesítenek, hogy ott a napokban egy román atyafi, kire bankjegyhamisítás vétké bizonyult be, elfogtak s mestersége felöl most a bíróság előtt ad felvilágosítást.

— A feltámadási história, melyet lapunk mult számában a budapesti lapok után mi is közöltünk merő költemény volt, amint mi azt előre is hittük. Valami firkász fel akarta ültetni a lapokat s amint látszik, sikerült is.

— Köszönet nyilvánítás. A lécfalvi iskolaszék kedves kötelességet vél teljesíteni akkor, midőn oly adományt hoz nyilvánosságra, mely minden nemes szívből a legnemesebb érzést szokta kelteni és eszközt nyújtani a szegénynek szelleme kiképzésére. Nyilvánosságra hozni pedig annyival is inkább kötelességének tartja, mert az ily tettek nem csak egyesek, hanem a közhálára is érdemesek. Sepsi-Szentgyörgyi kir. közigyőző tekintetes Benedek Jánosné, szül. Nagy Vilma urasszony nemes szívének és a népnevelésügy iránti érdeklődésének fényes tanúbizonyságát adta akkor, midőn a lécfalvi mindkét nemű iskola szegény sorsu növendékeit mintegy 60. ez évben minden nemű íróeszközökkel kegyeskedett ellátni: jövőre nézve birjuk azon ígéretét, hogy két szegény fiú és két leány növendékünket minden taneszközzel egy árva és szegény leányt pedig egyelőre 5. éven keresztül ruházattal lát el. Fogadj a nemes keblű urnó a felsegített szegény növendékek és az iskolaszék mélyen érzett öszinte köszönete nyilvánítását, azon ohajtással, hogy a közügy ol-tárára hozott áldozatokat az ég a legboldogitóbb örömmelkel jutalmazza meg. Az iskolaszék megbízásából: Zoltáni Elek, elnök. Sipos Samu, h. jegyző.

— Egy baptista Muszkaországban. Február hóban Ekerő községben egy új hitszónok jelent meg. Erkezett Svédhonból, neve Uppmann, mesterségére nézve szabó, — de nem mesterségét folytatja, hanem vallási előadásokat tart. Előadásaiban a baptista nézeteket fejtegeti, és a keresztelől kicsinylőleg nyilatkozik. Nézete szerint a keresztelést által a gyermek elveszti ártatlanságát, ajánlja tehát hallgatóinak, hogy visszakereszteljék magukat. Az ekerői egyháztanács azonban tanácsosnak találta a szabónak a hittanítást megtiltani, s miután nadragot nem akart varrni, s más hasznát nem lehet venni, kitoloncoztatta.

— Egy miniatűr lovas szobor A Deák-hagyatékok közt egy olyan finom faragvány is kerül árverelés alá, — írja a „Föv. L.“ — mely beillene bármelyik muzeumba. Ezt csak az esetben adják el, ha megadják az árát. Barnasárga fából van faragva s leboritva hosszas üvegharangocsával, melynek szélei a talpazathoz erősiték. A talpazat alján pedig e finom szobrocska története olvasható a következő szavakban: „E műfaragvány egy párisi díszművész készítménye, ki ezt Napoleon hercegnek ajánlotta föl; ez aztán az olasz királynak ajándékozta; ez egy magyar kegyencének; ez egy főúrnak; ez egy fiának; ez ifj. B. S. nak (Bertha Sándor); ez edes atyjának id. B. S. nak; s ez az 1805-diki istensugallta husvétii cikk — meg a többiek irójának 1868. husvét napján.“

— Rablás kettős gyilkossággal. Vértagyaztó büntettről írunk Veszprémmegyérből. A rablás herendi határban egyik vasuti őrháznál követett el. Az illető vasuti őr nemrég nősült 2-szor. A környéken az a hír volt elterjedve, hogy az új menyecske 600 frtot vitt a házhoz. Egy nap az őr hosszabb időre távozott hazulról. Nem maradt más otthon, mint az asszony, meg egy négy éves

fiúcska, az őrnek még első feleségétől való. Ezt az alkalmat két szentgáli csősz felhasználta, s az őrházba menve, a szegény fiatal asszonyt férje puskájával keresztüllőtték, a fiúcskát pedig nehogy elárulja őket, egy közeli sártócsába fojtották. Azután a mi értékest találtak, azt elvitték. Képzeltük a szegény őr rémületét, mikor hazamenve nejét vértől ázva, gyermekét sárba folyta találta Rémületen rohant Herendre, fellármázva az egész községet. A két csőzt többen látták aznap az őrház körül leskelődni, s így elfogattak, és csakhamar be is vallották iszonyu tettüket; 35 forint készpénzt, s némi ékszereket találtak náluk, melyeket az őrházból raboltak el.

LOTTOHUZÁS.

Szebenben április 10-én kihuzattak következő számok: 33 32 28 21 69.

Érték- és váltó-árfolyam a bécsi es. kir. nyilvános tőzsdén április 12

Magyar aranyjáradék	76.—
„ kincstári utalványok I. kibocsátás	119.—
„ „ II.	109.—
„ keleti vasut II. kibocs. államkötv.	73.—
„ „ 1876. évi államkötv.	64.75
„ vasuti kölcsön kötvény	97.80
„ földtehermentesítési kötvény	78.25
„ Temesvári	77.—
„ Erdélyi	76.75
„ Horvátzlavon	77.—
„ Szőlődezmaváltsági	79.80
„ Osztrák egys.-államadósság papírban	61.45
„ „ ezüstben	65.35
„ aranyjáradék	73.05
„ 1860. államsorsjegy	111.—
„ Osztrák nemzeti bank részvény	796.—
„ hitelintézeti	213.—
„ Magyar hitelbank	194.50
„ Ezüst	106.30
„ Cs. kir. arany	5.74
„ Napoleond'or	9.75
„ Német birodalmi márka	601.
„ London	121.75

Felelős szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

Haszonbéri hirdetemény.

Kökösből az ugynevezett „Alámenőn“ a „Fosztó szegely“, mely évenként 4 öl kitűnő minőségű szénát megterem, három egymás után következő évrre haszonbérbe kiadó.

A feltételek felöl értekezni lehet

Orbók Sándornál

Kökösből.

Hirdetemény.

Miután Hidvég község korcsmárlási joga az április 11-én tartott bizottmányi gyűlés határozata szerint külön egyezkedés folytán haszonbérbe kiadatott, az előjáráság ez iránti hirdeteményét visszavonja s köztudomásra hozza, hogy az április 16-ára kitűzött árverezés nem fog megtartatni.

Hidvég, 1878. ápr. 12-én

Szaniszló Márton,
bíró.

Deák László,
közigyőző.

Sz. 37/kj
1878. hagy.

Hirdetemény.

A kézdi vásárhelyi királyi törvényszéknek 1878 március 12. napján 682. szám alatt kelt végzésével a Bikfalván elhalt Fejes János hagyatékához tartozó és a bikfalvi 2. számú telekjökönyvben A + a. 884, 885, 886 és 887. h. r. számokkal megjegyzett 1000 frtra becsült épületes laktelek eladása megengedtetvén az árverezés határnapjaul Bikfalva közönség házához 1878. május 3-án d. e. 9 óráját tüztem ki.

Miről venni szándékozik azon hozzáadással értesítettnek, hogy az árverezési feltételek közlegyőzői irodámban, vagy Bikfalva közönség házában a hivatalos órák alatt, betekintheők.

Kelt Sepsi Szentgyörgyön, 1878 ápr. 11. napján.

Benedek János,
kir. közigyőző mint bírói megbízott.